

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Leven Ende Deughden Vande Vveerdighe Agnes Van
Heilsbagh Gheestelycke Dochter Onder de bestieringhe
der Societeyt Iesv**

Huysmans, Daniel

T'Antwerpen, 1691

VII. Haer vertreck naer een Klooster, ende deughden aldaer gheoeffent.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37188

by daeghen ende by nachten vergaederde , al wat sy konde , om de behoeftegheydt van arme menschen te helpen. Broot, boter, vleesch, bier, wijn, olie, ende andere dinghen, stack sy den armen toe : denckende dat sulckx haer geoorlooft was, ende betrouwende dat in soo groot ende weldigh huys-houwen van haer Vader , dit niet lichtelijck en soude ontdeckt worden.

Hadde sy eenen wijfen ende deughdelijcken Biechtvader ghehadt , die haer doen ontbrack , en soude dese aelmoessen soo losselijck niet gedaen hebben.

VII: C A P I T T E L.

*Haer vertreck naer een Klooster , ende deughden
aldaer gheoeffent.*

HAer gemoet , dat in Godt heel verflonden was , en vont geen ruste in haers Vaders huys : daerom badt sy ghestaedelijck , om aengaende den staet haers leyens , den goddelijcken wille te kennen : veerdigh zijnde om den selven sonder eenigh uytstel te volghen.

Niet en docht haer nuttigher tot haer saligheydt , als ergens buyten alle werelts gewoel naer een Klooster te vertrecken , ende alle den tijdt haers levens met Godt alleen inden Religieusen staet , bekommert te wesen. Dese begheerte gaf sy aen haeren Vader te kennen : maer desen en luysterde niet naer soodanigh verfoeck , liever hebbende dat *Agnes* soude t'huys blijven , daer sy seer nuttigh was.

Sy hadde eenen Cosijn , die Gheestelijck ende De-

ken van een Kercke was : desen docht haer bequaem , om haer voor-nemen te vervoorderen. Sy verfocht dan sijn hulpe door verscheyde brieven , om tot het Kloosterlijk leven te komen. Ende al-hoe-wel sy met haer brieven niet op en dede : bleef evenwel stantvastelijk aen praemen.

Ten lesten komt desen Cosijn naer Wassenbergh, tot groote blyschap van *Agnes*. Want met dese gelegentheyte verhopte sy door bidden ende smeecken te verkrijghen, dat sy door haer brieven niet verkregen en hadde. Haeren wensch is wel uyt-ghevalen : Want als desen Deken met haer Vader hier over ghesproken hadde, is tusschen dese twee gesloten, dat den voorseyden Deken haer naer Ceulen soude geleyden, ende aldaer in een Klooster stellen. Hier hadde *Agnes* het uysterste van haer begeerten.

Sy zijn dan met Godts hulpe t'samen vertroocken, ende *Agnes* is in een Clooster van den H. Bernardus ontfanghen, om aldaer beneffens andere ses Dochters Scholiere te wesen: waer over sy Godt ten alderhoogsten bedanckte.

Hier was haer eerste oeffeninghe latijn te leeren, gelijk de Scholieren pleghen te doen. Waer toe sy soodriftigh was, datse van haer Meesterse verfocht, om vroeger voor d'andere op te staen, ende aldus in dese wetenschap, beteren voortganck te doen.

De Meesterse stondt dit verfoeck te gewilliger toe, om dat *Agnes* seer weynigh sliep. Want van den tijdt dat d'eeuwigheyt haer soo levendigh ingebeeldt was, gelijk hier voren geseyt is, was haeren slaep soo verdreven, datse seer luttel tijds hier in bestede.

Hier door geschied'et dat sy dickwils by nachten op den

den Choor quam, om alsdan eenfaementlijck met de Religieusen te bidden. Maer om haer jonckheyt, wiert sy vande Religieusen, wederom naer haer bedde gedreven. Doch door oodtmoedigh bidden, verkreegh sy oorlof om s'morgens vroegher als d'andere Scholieren op den Choor te komen: VWant de Religieusen bemerkten, dat sy uytterlijck tot het bidden geneghen was.

Haeren voortganck in't leeren was soodaenigh, dat sy in korten tijdt d'andere Dochters, oock die langher geleert hadden, te boven gonck: Hier over waeren dese andere droef. *Agnes* dit bemerkende, soude geerne alle haere wetenschap, aen hun over-geset hebben, waere dat mogelijk gheweest, om dese droefheyt te stutten.

Als de Scholieren slaepen gonghen, bleef *Agnes* altijt voor haer bedde, om te bidden. Dit wiert aen de Priorinne, ende aen de Meesterse aen-gebracht: ende de Meesterse vraeghde haer, of sy s'avonts met d'andere slaepen gonck. Sy Antwoorde: *Och Meesterse, sou ick soo slaepen gaen, sonder eerst te bidden?* De Meesterse seyde ghy bidt met ons op den Choor: dit is genoeg: gaet terstont met d'andere slaepen: ghy maeckt door U op-blijven de Religieusen wacker, als sy moeten rusten om s'nachts op te staen. *Agnes* badt met t'samen ghevouwen handen (ghemerckt dat sy met d'andere Scholieren moest te ruste gaen) om vande Meesterse eenighen anderen tijdt tot het bidden te verkrijghen: ende verfocht s'avonts haer avontmael te mogen derven, om dien tijdt, in plaetse van t'eten, te besteden in't ghebedt.

Hier op sweegh de Meesterse inde teghenwoordig-

heyt van andere: maer riep *Agnes* alleen, ende gaf haer tijdt om te bidden, die sy soo yverlijck verfocht, te weten, naer dat de *Vesperen* souden gefonghen zijn. Dese tijdt wiert vande *Scholieren* besteedt met eenigh lichaemelijck voedtsel te nemen, ende sich onder mal-kanderen te vermaecken: Maer *Agnes* begaf sich alsdan tot het *Ghebedt*, tot dat s'avonts den *Refter* luyde, volghens den oorlof die haer vande *Meesterse* verjont was.

Sy verkoos alsdan tot haer bid-plaetse een hoexken van haer kamer, alwaer een devoot *Crucifix* was. In dese plaetse badt sy heele uren, van inwendige vreughden wonderlijck overgoten: VVant seght dat dese plaetse haer eenen hemel schein te wesen.

Van 't beginsel dat sy in 't *Klooster* ghekomen was, wiert haeren geest tot de *Meditatie* ghetrocken. Hier toe stoffe soeckende, begoft sy voor al te *Mediteren* op den *Ave Maria*, om door de voorspraecke van onse algemeyne *Moeder*, voorder gratie van *Godt* te verkrijghen. Daer nae op den *Pater noster* ende het *Ghe-loof*: voorts op de *Passie* des *Salighmaeckers*: die haer eenen lust-hof van leeringhen ende van troost was, ende van alsdan by nae altijd haer onderhoudsel, soo by nachten, als by daeghen geweest is.

Terwijl dat sy in dese eenigheyt met haer *Meditatie* besich was: vviert sy van d'andere *Scholieren* gemist, die naer haer vraeghden: maer niemandt vande *Scholieren* en wist waer sy was. Ten lesten als sy over-al gesocht hadden, hebben haer in dit hoexken van haer kamer op haer knien 'ghevonden. Sy bleef stil, sonder haer gebedt te stooren; ende de *Scholieren* vertrocken: ende heeft in dese dagelijcksche gewoon-
te,

te, vā in die plaetse te Mediteren, volherdigh ghebleven.

Naer t'gebruyck van dat Clooster, en gonghen de Scholieren maer eens ter maent ter Heylighe Communie. Dit viel aen *Agnes* seer pijnelijck, die over lanck gewoon was, alle weken ende meer, tot dese goddelijcke tafel te gaen. Verfocht dan van haer Oversten oorlof, om dickwilder dit weldaet te ghenieten. Men stondt dit verfoeck toe: ende men ghedooghde dat sy soo dickwils als de Religieusen tot dese tafel mocht gaen. Dit was voor *Agnes* soo blijde tijdinghe, dat sy niet en wist op wat maniere bequaemelijck Godt hier van te loven, ende te dancken. *Ick riep* seght sy, *tot al wat inden hemel ende aerde is: op dat alle schepselen te saemen, met my, ende voor my, Godt bedancken souden, ende dat inder eeuwigheyt.*

De Meesterse droegh voor *Agnes* besondere sorghe, soo in't leeren, als andersints. Naer de ghetuygenisse van *Agnes* was de reden van dese sorghvuldigheyt, om dat sy schlechter van gheslacht was, als d'andere Scholieren: oft om dat sy vremdelinck was in dat landt. My dunckt dat dese goede gheneghentheyt der Meesterse waerlijcker aen haer deughsaemheyt ende godtvruchtigheyt toe-gheschreven mach worden.

Men beval haer, dat-se inde Choor haer plaetse aen de voeten vande Meesterse soude nemen; ende niet op de gewoonelijcke plaetse der Scholieren. Misschien om dat de Religieusen vermaeck naemen, ende tot godtvruchtigheyt aenghedreven wierden, door t'aenmercken van dese vierighe siele.

Hier door is opspraecke onder d'andere Scholieren gheresen: die niet en konden sonder nijdigheyt verdrac-

draeghen, dat *Agnes* buyten de reste, soo eerlijcke plaetse besat: Want de plaetse daer de Meesterisse sat, was, op een naer, beneffens *Mevrouw. Agnes* oordeelde dat dit ghevoelen der Scholieren redelijck was: mits dat die besondere plaetse haer niet toe en quam; ende hadde in dese besonderheyt soo groot ghevoelen als d'andere: Want sy voor d'alderminste socht ghehouden te worden.

Maer ghemerckt dat sy uyt last van haer Meesterisse dese plaetse moest nemen, seyde tot de Scholieren: *Och en weest niet gram op my: ick moet immers ghehoorsaem zijn. Ick soude liever by V. L. wesen, als soo naer by Mevrouw.*

De lammigheydt van haer armen, die haer sonder ophouden pijnighde, bedeckte sy seer sorghvuldelijck: ende verdroegh heymelijck de pijnen, die dese quaele, by daeghen ende by nachten veroorsaecte: Want vreesde niet aenveert, maer wegh ghesonden te worden, waer't saeken dat dit ghebreck tot kennisse der Oversten ghekomen hadde. Van den tijdt dat sy ghevallen was, en was sy in dese litmaeten noyt sonder pijnen: Maer hiel dese pijnen voor een besonder wel-daet, ende verdroegh de selve seer geerne.

Doende haer ghebedt voor 't vermelt Crucifix, voelde sy dickwils dese pijnen vereenight met de pijnen die onsen Saligh-maeker aen 't Cruys in sijn armen gheleden heeft: ende wiert alsdan soo overgoten van hemelsche blijchap, dat sy in dit lijden d'aldergrootste vermaeck hadde.

Hoorde van den Saligh-maeker, soo haer docht, dese woorden: *Betrouwt op my, ick en sal V niet verlaeten.* Meer dierghelijcke, inwendighe Inspraeken, die
haer

haer alsdan gheschiet zijn, bleven soo vast in haer siele gheprint: dat sy die noyt en heeft kunnen verghe-
ten.

Eer sy tot het Clooster quam, versochten eenighe van haer Vrienden als met ghewelt, dat sy waer-segghers over dese lammigheyt soude te raede gaen. Maer *Agnes* heeft met grooter ghewelt gheweygert dit misdaet te begaen: liever hebbende alle haer leven dese lammigheyt te behouden, als in't minste af te wijcken van Godt: als wanneer sy insghelijckx, door dese overgevinghe van haer selven, groote blijfchap in haer siele ghevoelt heeft.

D'achtbaerheydt van *Agnes* was inde ghemoederen der Religieusen soo groot: dat niet alleen de ghesonde geerne met haer spraeken, maer de siecke besonderlijk haer teghenwoordigheyt en gheselschap versochten. De Meesterse ghedooghde dit: tot troost der siecken, maer tot groote beschaemtheydt van *Agnes*. Want sy schrijft hier van aldus: *Ick was hier in seer beschaemt, peysende dat dese Religieusen dit deden, om sich te versterven, door de teghenwoordigheyt van soo vuyl ende alder onweerdighste schepsel als ick ben.*

VIII. C A P I T T E L:

Is ghenootsaeckt het Klooster te verlaeten om haer lammigheyt, die ongheneesbaer gheoordeelt wort.

T'Ghebreck van haer armen was tot noch in dat Klooster verborghen: maer *Agnes* vreesde dat het ten lesten tot haer achterdeel kennelijck soude worden. Want als de klokke s'avonts tot de Comple-

G

ten